

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

**Навчально-науковий інститут філології та історії
Кафедра іноземних мов та методики викладання**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОСНОВИ КОМУНІКАТИВНОЇ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Освітній рівень	перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Освітньо-наукова програма	«Середня освіта (Мова і література (англійська))»
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	Лекційні заняття, практичні заняття
Мова викладання	англійська
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Скоробагата Оксана Миколаївна, к.пед.н. Старший викладач кафедри іноземних мов та методики викладання
Контактний телефон	0662030279
E-mail:	atributio@gmail.com
Профіль викладача	
Консультації	Вівторок, 14.00 – 15.00

1. Анотація курсу

Освітня компонента «Основи комунікативної граматики англійської мови» належить до переліку вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки.

«Основи комунікативної граматики англійської мови» – це навчальна дисципліна, яка ґрунтується на підході до вивчення граматики, який фокусується на тому, як мова використовується для комунікації та спілкування. В його основі покладено ідею вивчення граматики в контексті реальних комунікативних ситуацій, а не як сухі правила ізольовані від спілкування. У цьому курсі вивчення граматики передбачає аналіз та розуміння, як граматичні структури використовуються для передачі повідомлень, вираження думок, ідей та інших комунікативних функцій мови. Комунікативна граMATика також звертає увагу на те, як граMATика залежить від контексту, включаючи ситуацію спілкування, соціальні фактори та інші чинники. Опанування ОК «Комунікативна граMATика» допомагає розуміти, як використовувати граматичні структури для досягнення різних комунікативних цілей та розвивати навички ефективного спілкування.

Мета курсу – є ознайомлення здобувачів освіти з основними засадами комунікативної граматики: поглибити теоретичні знання про традиційні граматичні підходи, сформувані знання про нові підходи в сучасному комунікативному синтаксисі, типологію моделей речення, засоби передачі логічних категорій мовлення для забезпечення основ лінгвістичної підготовки студентів для реалізації професійних функцій вчителя англійської мови. ОК «Комунікативна граMATика англійської мови» має на меті забезпечити студентів знаннями з основних розділів граматики сучасної англійської мови, зокрема морфології і синтаксису, зважаючи на особливості вживання граматичних явищ у різних комунікативних ситуаціях.

Предметом вивчення ОК «Комунікативна граMATика» є основні граматичні вміння і навички, які є передумовою адекватного використання англійської мови в усному і писемному мовленні. Курс формує практичне вміння використовувати широкий спектр лексико-граматичних засобів мови для успішної комунікації англійською мовою, співвідносити граматичні закономірності рідної і іноземної мови для використання цих навичок при виконанні перекладних вправ з української мови на англійську і навпаки, сприяє розвитку професійних навичок вживання граматичних структур англійської мови в усному спілкуванні та збагаченню загального лінгвістичного досвіду здобувачів для подальшого вдосконалення ними своїх лексико-граматичних вмінь і навичок.

Завдання:

- формування у студентів вміння використовувати граматичні засоби англійської мови в усному і писемному мовленні;
- знання способів утворення і умов функціонування граматичних форм і конструкцій, моделей побудови словосполучень і речень з урахуванням особливостей їх вживання та використання в різних комунікативних ситуаціях;
- створення міцної граматичної бази для формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах;
- формування у студентів наукового уявлення про системний характер граматики англійської мови та використання функціонально-комунікативного підходу до вивчення граматичних тем та явищ.

Попередні навчальні компетентності необхідні для успішного засвоєння студентами навчального змісту ОК «Основи комунікативної граматики англійської мови»: 1) знання англійської мови; 2) компетентності, сформовані в процесі вивчення «Практичного курсу англійської мови».

Основні навчальні компетентності як результат успішного засвоєння навчального курсу «Основи комунікативної граматики англійської мови»:

ЗК 3. Здатність до логічного, критичного, аналітичного, абстрактного, творчого мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях професійної взаємодії, бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з іноземних мов та державної мови (фонетичних, лексичних, граматичних, орфографічних), володіти іноземними мовами в усіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, аудіюванні, говорінні, писемному мовленні) на рівні не нижче С1, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності. **ФК 2.** Вміння використовувати мовні засоби у різних комунікативних ситуаціях різних стилів мовлення.

ФК 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі з метою інтерпретації та порівняння мовних і літературних явищ, використання різних методів і методик аналізу тексту.

ФК 10. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні освітні ресурси з метою удосконалення навчально-методичного забезпечення для проведення занять.

Програмні результати навчання

ПР	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 6. Використовує іноземні мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування.	Словесні: пояснення, розповідь, бесіда. Наочні: демонстрування, ілюстрування. Практичні: практична робота, робота з інформаційними джерелами, аналіз статистичних даних. Методи інноваційних технологій: опорний конспект; методи інтерактивного навчання	Усне опитування; доповіді на семінарських заняттях,
ПРН 9. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати тексти професійного змісту державною та іноземними мовами.	Словесні: пояснення, розповідь, бесіда, диспут, дискусія Наочні: демонстрування, ілюстрування. Практичні: практична робота, робота з інформаційними джерелами, аналіз статистичних даних. Методи інноваційних технологій: опорний конспект; методи інтерактивного навчання;	Усне та письмове опитування, доповіді на семінарських заняттях.

	мультимедійні методи навчання, методи проєктної діяльності.	
ПРН 10. Володіє культурою мовлення, вміє обирати оптимальну комунікативну стратегію у професійному спілкуванні.	Словесні: пояснення, розповідь, бесіда. Наочні: демонстрування, ілюстрування. Практичні: практична робота, робота з інформаційними джерелами, аналіз статистичних даних. Методи інноваційних технологій: опорний конспект; методи інтерактивного навчання; мультимедійні методи навчання, методи проєктної діяльності.	Усне та письмове опитування, доповіді на семінарських заняттях.
ПРН 12. Здатний до спілкування в професійній, науково-навчальній, соціокультурній та офіційно-діловій сферах з колегами, здобувачами освіти та їхніми батьками, дотримуючись етичних норм спілкування, принципів толерантності, співпраці та взаємоповаги.	Словесні: пояснення, розповідь, бесіда, диспут, дискусія Наочні: демонстрування, ілюстрування. Практичні: виконання вправ, практична робота, робота з інформаційними джерелами. Методи інноваційних технологій: опорний конспект; методи інтерактивного навчання; мультимедійні методи навчання, методи проєктної діяльності.	Усне та письмове опитування, доповіді на семінарських заняттях.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ КОМПОНЕНТИ

Змістовий модуль 1. Morphology

Тема 1. The Noun

Kinds of Nouns: Proper Nouns, Common Nouns, Class Nouns, Collective Nouns, Mass Nouns, Abstract Nouns
Gender: Masculine Gender, Feminine Gender, Neuter Gender
Number: The Formation of the Plural, Nouns Used Only in the Singular or in the Plural, or in Both Singular and Plural
The Plural of the Compound Nouns, The Plural of Abbreviations, The Plural of Foreign Words, Nouns with Two Plurals, Each with a Different Meaning
Nouns Having One Meaning in the Singular and Another in the Plural
Case: The Use of the Possessive Case
Міжкультурна комунікація як наукова дисципліна.

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання вправ з подальшим їхнім аналізом, перегляд відеосюжетів з досліджуваних тем. Підготовка і презентація усних повідомлень.

Тема 2. The Article

The Use of the Indefinite Article The Use of the Indefinite Article with Nouns in Set Expressions
The Use of the Definite Article The Use of the Definite Article with Nouns in Set Expressions The
Absence of the Article Nouns Used in Set Expressions without an Article

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти: опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичних занять, на конкретних прикладах проілюструвати використання означеного та неозначеного артикля

Тема 3. The Adjective

Adjectives of Three and More Syllables Irregular Forms of Comparison Constructions with Comparisons The Use of Some Adjectives

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти: опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичних занять.

Тема 4. The Adverb

The Formation of Adverbs Adverbs with Two Forms and Differences in Meaning Kinds of Adverbs
Comparison of Adverbs Word Order of Adverbs in the Sentence The Use of Adverbs

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти: опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичних занять, аналіз спільного та відмінного між творенням ступенів порівняння прикметника та прислівника

Тема 5. The Pronoun. The Numeral

Personal Pronouns Possessive Adjectives/Pronouns Demonstrative Pronouns, Interrogative Pronouns, Relative Pronouns Conjunctive Pronouns Reflexive/Emphatic Pronouns. Cardinal Numerals, Ordinal Numerals Words and Expressions Used in Mathematics

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти: опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичних занять, з'ясування синтаксичної функції займенника.

Тема 6. The Verb: Finite Forms.

The Use of Tenses. The Sequence of Tenses (Direct and Reported Speech, Changing from Direct into Reported Speech, The Tense Shift when Changing from Direct Speech to Reported Speech, Reported Questions/Indirect Questions, Reported Commands/Requests/Suggestion, Modal Verbs in Reported Speech, Reporting a Dialogue or a Conversation) Exclamations/Yes/No Short Answers/Question Tags Conversational Formulas The Voice: The Formation of the Passive Voice, The Use of the Passive Voice Modal Verbs: Can, May, Must, To Have to – Have Got to, To Be to, Need, Ought to, Should, Shall, Will/Would, Dare The Mood: The Indicative Mood, The Imperative Mood, The Subjunctive Mood, The Subjunctive Mood after the Verb Wish, The Subjunctive Mood in Conditional Sentences, Unreal Conditions in the Present, Unreal Conditions in the Past, Mixed Conditionals, Inversion in Conditionals, The Subjunctive Mood after but for in Conditionals Implied Conditionals, The Subjunctive Mood after the Conjunctions as if (as though), The Subjunctive Mood after the Verbs Expressing Orders, Commands, Suggestions, The Subjunctive Mood after It is necessary; It is natural etc, The Subjunctive Mood after It's (about) time; It's high time, The Subjunctive Mood in Adverbial Clauses of Purpose

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти: опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичних занять

Тема 7. The Verb: Non-Finite Forms.

The Verbals (Non-Finite Forms of the Verb): The Infinitive. The Use of the Infinitive, The Use of the Infinitive without the Particle to, The Functions of the Infinitive in the Sentence, The Infinitive Constructions The Objective-with-the-Infinitive Construction (The Complex Object), The For-to-Infinitive Construction, The Subjective Infinitive Construction (The Complex Subject) The Gerund: The Forms of the Gerund, The Functions of the Gerund in the Sentence, The Tense and Voice Distinctions of the Gerund, Noun Characteristics of the Gerund, Verb Characteristics of the Gerund, Constructions with the Gerund, Rendering of the Gerund in Russian, The Use of Gerund, Verbs Used with the Gerund and the Infinitive, Verbs Used with the Gerund and the Infinitive without a Change in Meaning, Verbs Followed by the Gerund or That-Clause, Verbs Followed by the Gerund, the Infinitive and That-Clause, The Gerund and the Verbal Noun The Participle: The Forms of the Participle , The Functions of the Present Participle (Participle I), The Functions of the Past Participle (Participle II), The Tense and Voice Distinctions of the Present Participle and the Past Participle

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти: опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичних занять

Тема 8. The Preposition, The Conjunction, The Particle, The Interjection

The Preposition: Kinds of Prepositions, The Place of Prepositions, The Use of More Frequently Met Prepositions, Prepositions of Place, Prepositions of Movement and Direction, Prepositions of Time The Conjunction The Particle The Interjection.

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти: опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичних занять

Самостійна робота студентів

1. Самопідготовка до практичних занять.
2. Написання та захист рефератів.
3. Складання опорних конспектів,

Критерії оцінки реферату:

відмінно	Тему реферату розкрито повною мірою. Унікальність тексту становить не менше 50%, запозичення мають посилання. Список використаних джерел оформлено належним чином.
добре	Тему реферату розкрито повною мірою, але є несуттєві зауваження щодо оформлення роботи. Унікальність тексту становить не менше 40%. Список використаних джерел оформлено належним чином.
задовільно	Тему реферату розкрито не повною мірою. Унікальність тексту становить не менше 25%, не всі запозичення мають посилання. Існують неточності в оформленні списку використаних джерел
незадовільно	Тему реферату розкрито не повною мірою. Унікальність тексту становить не менше 10%, не всі запозичення мають посилання, оформленні списку використаних джерел не відповідає вимогам

Мова написання: англійська

3. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (критерії оцінювання та шкала) із освітньої компоненти «Комунікативна граматика англійської мови»

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів із навчальної дисципліни відповідно до копичувальної бально-рейтингової системи, яка передбачає оцінювання якості виконання здобувачами освіти всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, які спрямовані на опанування запланованих (очікуваних) результатів навчання з ОК.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається на основі середньозваженого балу за національною шкалою і виставляється у відомість обліку успішності та ІНПС (заліковій книжці) за двома шкалами оцінювання: національною і ЄКТС. Середньозважений бал (Сб) із дисципліни визначається на основі:

- встановленого вагового коефіцієнта (ВК) дисципліни (дорівнює 1, що згідно з робочою навчальною програмою розподіляється окремо за кожний вид роботи, зокрема:
- ВК за практичні заняття дорівнює 0,6; тестовий контроль, МКР – 0,2; СРС та ІРС – 0,2; залік – 0 (виставляється за результатом виконання всіх передбачених програмою завдань).
- середньоарифметичного значення оцінок, одержаних студентом за кожний вид роботи відповідно до робочої програми за національною шкалою (Таблиця 1)

Таблиця 1

Аудиторна робота						Модульні контрольні роботи	Індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Поточний контроль на заняттях №								
1	2	3	...	8	9	1 змістовий модуль	1 змістовий модуль	залік
Вагові коефіцієнти:						0,4	0,2	0
0,6								

4. Політика курсу:

- викладачі та студенти діють відповідно до Правил внутрішнього розпорядку для здобувачів вищої, фахової передвищої освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка; основною формою проведення навчальних занять для засвоєння теоретичного матеріалу є курс лекцій, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни;

- лектор зобов'язаний дотримуватись програми навчальної дисципліни щодо тем лекційних занять, але не обмежується в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до студентів;

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач освіти відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;

- не допустимо порушення академічної доброчесності під час роботи над індивідуальним науково-дослідним завданням;

- презентації та виступи здобувачів освіти мають бути результатом власних наукових розвідок. На всі отримані з літератури або мережі матеріали мають бути відповідні посилання;

- обов'язковим компонентом оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є відвідування занять. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) та у разі погодження з викладачем навчання може відбуватись в он-лайн режимі (змішана форма навчання). Пропущене заняття необхідно відпрацювати в позааудиторний час у формі співбесіди, захисту реферату або ж звіту про виконані практичні завдання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Паращук В.Ю., Савенко Т.В., Грицюк Л.Ф. Практикум з граматики англійської мови/Посібник: Вінниця, 2003. 290 с.
- 2 Савенко Т.В., Апалат Г.П. Збірник вправ з практичної граматики англійської мови/Навчальний посібник для студентів факультету іноземних мов. Кропивницький 2020. 120 с.
- 3 Черноватй Л.М., Карабан В.І. Практична граматка англійської мови з вправами/Посібник для студентів вищихзакладівосвіти. Том І. Вінниця, 2005. 288 с.
- 4 Черноватй Л.М., Карабан В.І. Практична граматка англійської мови з вправами/Посібник для студентів вищих закладів освіти. Том ІІ. Вінниця, 2005. 288 с.
- 5 Murphy Raymond. Essential Grammar in Use. Cambridg University Press. 1997.